Prima instanţă: Judecătoria Ungheni (judecător C.Chilian)
Dosarul nr.2r-239/24 (nr.2-11091781-03-2r-05082024)

CURTEA DE APEL BĂLŢI
Colegiul Civil şi de contencios administrativ
D E C I Z I E

9 decembrie 2024 **mun. Bălţi**

Instanţa compusă din:
Preşedintele completului **Elena Grumeza**
Judecătorii: **Natalia Costaș, Stanislav Grosu**

examinând, fără citarea părţilor, recursul declarat de avocatul Șișcanu Grigore în interesele recurentului Gurdiș Dmitrii,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Fărîmă Maria către Consiliul or.Nisporeni, Primăria Nisporeni, intervenienți accesorii OCT Nisporeni, Artene Zinaida, Beschieru Serghei, Bolocan Lidia, Gurdiș Elena, Beschieru Ion, Beschieru Vasile, Beschieru Mihail privind anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren,

împotriva încheierii Judecătoriei Ungheni din 19.07.2024,-

a constatat:

Poziţia instanţei:

La 16.01.2011 Fărîmă Maria s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Consiliul or.Nisporeni, Primăria Nisporeni, intervenienți accesorii OCT Nisporeni, Artene Zinaida, Beschieru Serghei, Bolocan Lidia, Gurdiș Elena, Beschieru Ion, Beschieru Vasile, Beschieru Mihail, solicitând anularea deciziei Consiliului or.Nisporeni nr.6/10.5 din 22.12.2010, declararea nulă a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren emis la 22.12.1999 de Primăria or.Nisporeni pe numele Beschieru Gurdiș Dumitru, cod cadastral *****, anularea înscrisului ***** din cadastrul bunurilor imobile pe numele Beschieru Gurdiș Dumitru, recunoașterea calității de proprietari asupra terenului și construcțiilor amplasate în *****, a defunctului *****, născut la *****, decedat la *****.

Prin cererea din 14.04.2011 Fărîmă Maria a modificat cerințele acțiunii, refuzând la cerințele privind anularea deciziei Consiliului or.Nisporeni nr.6/10.5 din 22.12.2010 și

privind recunoașterea calității de proprietari asupra terenului și construcțiilor amplasate în *****, a defunctului *****.

Prin hotărârea Judecătoriei Ungheni nr.3- 16/2011 din 14.04.2011 acțiunea civilă s-a admis integral; s-a anulat Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. cadastral *****, emis la 22 decembrie 1999 de Primăria Nisporeni pe numele lui Dumitru Beschieru Gurdiș; de radiat înscrierea în Registrul bunurilor imobile privind dreptul de proprietate a lui Dumitru Beschieru Gurdiș asupra bunului imobil din *****.

La 09.10.2023 Gurdiș Dmitri a depus cerere de revizuire a hotărârii Judecătoriei Ungheni din 14.04.2011, solicitând casarea hotărârii.

În motivarea cererii de revizuire a invocat că Fărîmă Maria este *****. La ***** dânsul a încheiat căsătoria cu Beschieru Elena, *****.

La 16.08.2021 Primăria or.Nisporeni a emis decizia nr.3/10.3, prin care a corectat eroarea admisă la eliberarea titlului de autentificare a dreptului de proprietate deținătorului de teren eliberat prin decizia Primăriei nr.101 di 06.12.1999 pe numele revizuientului și a dispus eliberarea unui nou titlu conform corectărilor admise.

Menționează că la 31.07.2023 Fărîmă Maria a depus o cerere în adresa Primăriei or.Nisporeni cu rugămintea de a verifica decizia Consiliului or.Nisporeni din 16.08.2021. La 14.09.2023 revizuentul a aflat că Consiliul local a anulat decizia respectiva, în baza hotărârii instanței de judecată din 14.04.2011. În asemenea condiții, el a aflat despre existența hotărârii la 14.09.2023. Astfel, dânsul susține că nu a fost atras la proces ca persoană interesată.

În acest context, revizuentul a explicat că instanța de judecată nu a pus în dezbatere întrebarea cu privire la atragerea lui în proces ca intervenient, deși titlul care s-a solicitat a fi anulat conținea două nume: Beschieru Gurdiș, iar patronimicul Dmitrii. Numele Beschieru îl purta soția lui, Elena, până la căsătorie. Ca rezultat al acestei hotărâri, revizuentul a fost lipsit de dreptul de proprietate asupra pământului și imobilului. Astfel, în opinia lui instanța de judecată a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanei care nu a fost implicată în procesul judiciar.

În drept, cererea de revizuire se întemeiază pe dispozițiile art.449 lit.c), art.450 lit.c) Codul de procedură civilă.

Solicită Gurdiș Dmitri admiterea cererii de revizuire, casarea hotărârii Judecătoriei Ungheni din 14.04.2011.

Prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 05.11.2023 s-a ridicat conflictul negativ de competență la examinarea cererii de revizuire, procesul civil s-a suspendat.

Prin încheierea Curtea de Apel Chișinău din 18.12.2023 s-a constatat competența judecătorului competent pentru examinarea cauzelor civile a Judecătoriei Ungheni la examinarea cererii de revizuire.

Prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 19.07.2024 cererea de revizuire s-a respins ca inadmisibilă.

Solicitarea recurentului:

La 01.08.2024 avocatul Șișcanu Grigore în interesele recurentului Gurdiș Dmitrii, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Ungheni din 19.07.2024, solicitând casarea încheierii.

Argumentele părţilor:

În motivarea recursului s-au invocat argumentele cererii de revizuire, suplimentar s-a menționat că temeiul indicat de instanță că hotărârea din 14.04.2011 nu afectează drepturile de proprietate a revizuientului la momentul actual sunt circumstanțe noi, apărute după hotărârea din 14.04.2011 și esențiale la examinarea cauzei. Totodată, instanța de judecată nu s-a expus asupra faptului dacă i-a fost încălcat lui Gurdiș Dmitrii dreptul de proprietate la momentul adoptării hotărârii din 14.04.2011.

Făcând cunoștință cu încheierea contestată, a constatat că instanța de judecată s-a axat pe examinarea minuțioasă a dreptului de proprietate a revizuientului asupra terenului litigios la momentul actual și acest fapt poartă caracter devolutiv și se referă la fondul cauzei. Astfel, instanța a încălcat dispozițiile art.452 alin.2 Codul de procedură civilă.

În referința la recurs Primăria or.Nisporeni a solicitat respingerea recursului și menținerea încheierii. S-a indicat că Gurdiş Dmitrii nu putea fi parte a procesului din motivul, că în proces au fost implicaţi potenţialii moştenitori ai bunului imobil cu nr. cadastral 601222117 amplasat în ***** și anume feciorii şi fiicele defuncţilor proprietari ai acestuia ***** şi *****, iar titlul de autentificare a dreptului deţinătorului de teren a fost întocmit pe numele Beschieru Gurdiş Dumitru - o persoană inexistentă, de aceea Gurdiş Dmitrii nu putea fi parte a acestui proces. Astfel că după decesul proprietarilor de fapt al bunului imobil ***** şi ***** în ospodărie au locuit Gurdiş Dmitrii cu soţia Elena (fiică a defuncţilor) cu familia în bucătăria de vară şi Beschieri Vasile (fecior al defuncţilor) cu familia sa în casa de bază a gospodăriei.

Mai mult ca atât, la momentul de faţă în casa de bază locuiesc şi îşi au bunurile fiica şi feciorul decedatului Beschieri Vasile (ambii muncesc peste hotare -Italia).

În această ordine de idei, Gurdiş Dmitrii fiind ginerele proprietarilor decedaţi ***** şi *****, nicicum nu putea fi parte a procesului, fiind o persoană străină proprietarilor de fapt, însă la proces a fost prezentă soţia acestuia Gurdiş Elena, care conform hotărârii judecătoreşti a fost audiată și a declarat că imobilul în litigiu a aparţinut tatălui său *****, decedat; numele Gurdiş îl are din căsătorie; după decesul tatălui său toţi fraţii şi surorile sale au avut acces la casa părintească; doar după decesul tatălui ea a trecut să locuiască cu familia în şura de vară, iar fratele ei Beschieru Vasile s-a mutat cu traiul în casa părintească; pe parcursul anilor au achitat impozitul pe imobil, însă nu s-au adresat la

Primărie pentru a-şi perfecta actele; tocmai în vara anului 2010 au aflat că există un titlu de autentificare a dreptului deţinătorului de teren pe numele unei persoane inexistente Beschieru Gurdiş Dumitru.

Conform textului hotărârii, Gurdiș Elena n-a fost de acord să fie anulat titlul de autentificare a dreptului deţinătorului de teren pentru că se temea să nu fie scoasă din gospodărie. De aici rezultă că părţile interesate au fost anunţate despre existenţa acestui proces, iar Beschieru Gurdiş Dumitru fiind o persoană inexistentă, nu putea fi parte a acestuia.

Aprecierea instanţei de recurs:

Verificând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu încheierea contestată şi normele legale relevante speţei, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi consideră pasibilă de respingere cererea de recurs din considerentele ce succed.

În speță se contestă încheierea instanței de judecată prin care s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire.

Conform art.453 alin.3 Cod procedură civilă, încheierea de respingere a cererii de revizuire poate fi atacată cu recurs în instanţa ierarhic superioară, cu excepţia cazurilor în care cererea de revizuire este examinată de Curtea Supremă de Justiţie.

Potrivit art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanţa de recurs denotă că copia încheierii din 19.07.2024 a fost recepționată de reprezentantul recurentului contra semnătură la 19.07.2024. Recursul a fost declarat la 01.08.2024, prin urmare, recursul este declarat în termenul legal stipulat la art.425 Cod procedură civilă.

Articolul 426 alin.3 Cod de procedură civilă prevede că recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

În conformitate cu prevederile art.427 lit.a) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Materialele cauzei denotă faptul, că la 16.01.2011 Fărîmă Maria s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Consiliul or.Nisporeni, Primăria Nisporeni, intervenienți accesorii OCT Nisporeni, Artene Zinaida, Beschieru Serghei, Bolocan Lidia, Gurdiș Elena, Beschieru Ion, Beschieru Vasile, Beschieru Mihail, solicitând anularea deciziei Consiliului or.Nisporeni nr.6/10.5 din 22.12.2010, declararea nulă a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren emis la 22.12.1999 de Primăria

or.Nisporeni pe numele Beschieru Gurdiș Dumitru, cod cadastral *****, anularea înscrisului ***** din cadastrul bunurilor imobile pe numele Beschieru Gurdiș Dumitru, recunoașterea calității de proprietari asupra terenului și construcțiilor amplasate în *****, a defunctului *****, născut la *****, decedat la *****.

Prin cererea din 14.04.2011 Fărîmă Maria a modificat cerințele acțiunii, refuzând la cerințele privind anularea deciziei Consiliului or.Nisporeni nr.6/10.5 din 22.12.2010 și privind recunoașterea calității de proprietari asupra terenului și construcțiilor amplasate în *****, a defunctului *****.

Prin hotărârea Judecătoriei Ungheni nr.3- 16/2011 din 14.04.2011 acțiunea civilă s-a admis integral; s-a anulat Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. cadastral *****, emis la 22 decembrie 1999 de Primăria Nisporeni pe numele lui Dumitru Beschieru Gurdiș; de radiat înscrierea în Registrul bunurilor imobile privind dreptul de proprietate a lui Dumitru Beschieru Gurdiș asupra bunului imobil din *****.

La 09.10.2023 Gurdiș Dmitri a depus cerere de revizuire a hotărârii Judecătoriei Ungheni din 14.04.2011, solicitând casarea hotărârii.

Prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 19.07.2024 cererea de revizuire s-a respins ca inadmisibilă.

În argumentarea soluției instanța de revizuire a conchis că hotărârea din 14.04.2011 nu afectează drepturile revizuentului de proprietate în momentul actual.

La 01.08.2024 avocatul Șișcanu Grigore în interesele recurentului Gurdiș Dmitrii, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Ungheni din 19.07.2024, solicitând casarea încheierii.

Examinând recursul potrivit Secţiunii 1 Cod procedură civilă, instanţa de recurs nu se va implica în esenţa fondului litigiului judecat de prima instanţă, ci va verifica în exclusivitate respectarea normelor procesuale la emiterea încheierii atacate.

Conform art.446 alin.1 Cod de procedură civilă, pot fi supuse revizuirii hotărîrile, ordonanţele, încheierile şi deciziile irevocabile ale tuturor instanţelor judecătoreşti, în condiţiile prezentului capitol.

În conformitate cu dispoziţiile art.448 alin.1 Cod de procedură civilă, cererea de revizuire împotriva unei hotărîri sau încheieri rămase irevocabilă prin neatacare se soluţionează de instanţa care s-a pronunţat asupra fondului.

Articolul 447 Cod de procedură civilă prevede că sînt în drept să depună cerere de revizuire: a) părţile şi alţi participanţi la proces; b) persoanele care nu au participat la proces, dar care sînt lezate în drepturi prin hotărîrea, încheierea sau decizia judecătorească; c) Agentul guvernamental, precum şi subiecţii menţionaţi la lit.a) şi b) din prezentul articol, în cazurile prevăzute la art.449 lit.g) şi h).

Colegiul civil și de contencios administrativ reamintește că examinarea cererii de revizuire se limitează doar la admisibilitatea acesteia şi a faptelor pe care se întemeiază, fără a se pronunţa asupra fondului cauzei.

Instanța de recurs reține că Gurdiș Dmitrii își întemeiază cererea de revizuire pe dispozițiile art.449 lit.c) Cod de procedură civilă, adică, revizuirea se declară în cazul în care: instanţa a emis o hotărîre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Subsecvent, instanța de revizuire urmează să examineze cererea de revizuire în limitele temeiului invocat de revizuient.

Prin prisma dispozițiilor art.447 Cod de procedură civilă, persoanele care nu au fost antrenate în proces, dar cărora, printr-o hotărîre judecătorească irevocabilă li s-au încălcat drepturile, libertăţile sau interesele legitime, pot fi subiecţi ai revizuirii.

Potrivit pct.15 al Hotărârii Plenului Curţii Supreme de Justiţie a Republicii Moldova ”Cu privire la practica aplicării de către instanţele de judecată a legislaţiei procedurale la examinarea pricinilor civile în ordine de revizuire” nr.2 din 15.04.2013, instanţa de judecată urmează să constate dacă persoana care nu a fost implicată în proces este subiect al raportului material litigios. În acest sens urmează a fi prezentate probe pertinente şi concludente, iar instanţa urmează să constate dacă prin hotărîrea supusă revizuirii, persoanei neimplicate în proces, i-au fost încălcate aceste drepturi.

Or, o asemenea situaţie poate duce direct la încălcarea art.6 din Convenţia Europeană pentru Apărarea Drepturilor şi Libertăţilor Fundamentale ale Omului.

La caz, recurentul/revizuient Gurdiș Dmitrii își exprimă dezacordul cu faptul, că dânsul nu a fost antrenat în proces de către prima instanță și că hotărârea adoptată îi lezează dreptul de proprietate.

La acest capitol, cu referire la temeiul invocat de revizuient, art.449 lit.c)Cod procedură civilă, instanța de recurs menționează că Gurdiș Dmitrii s-a aflat în căsătorie cu Gurdiș (Beschieri) Elena, potrivit copiei certificatului de căsătorie, anexat la cererea de revizuire.

În cadrul examinării cauzei în prima instanță a participat soția revizuientului, Gurdiș Elena, fiind prezentă la ambele ședințe de judecată: din 28.03.2011 și din 14.04.2011; dânsa a dat explicații, ulterior, la 06.05.2011 Gurdiș Elena a recepționat copia hotărârii din 14.04.2011, fapt confirmat prin semnătura de pe coperta dosarului, care corespunde cu semnătura din avizul de recepție expediat în adresa Elenei Gurdiș /f.d.22/.

Prin urmare, dânsa fiind în căsătorie cu Gurdiș Dmitrii, ultimul cunoștea despre existența hotărârii în prezenta cauză, or, citația pentru ședința de judecată Gurdiș Elena a recepționat încă la 01.03.2011. În aceste circumstanțe, Gurdiș Dmitrii, în caz că considera

că trebuia să fie atras în proces, urma să înainteze instanței de judecată o cerere în acest sens, de intervenire în proces, ceea ce nu a avut loc.

În condițiile constatate, Colegiul conchide că cererea de revizuire formulată de Gurdiș Dmitrii întemeiat a fost respinsă ca inadmisibilă de către instanța de judecată în conformitate cu dispozițiile art.453 alin.1 lit.a) Codul de procedură civilă, care statuiază că după ce examinează cererea de revizuire, instanţa emite unul din următoarele acte de dispoziţie: a) încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Colegiul notează că revizuirea este o cale de atac de retractare şi nu de reformare a hotărârii contestate, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate duce la încălcarea principiului stabilităţii raporturilor juridice, care înseamnă că soluţia definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, iar competenţa instanţelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare şi omisiunile justiţiei, dar nu pentru a efectua o nouă examinare.

Pornind de la jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului, unul din aspectele fundamentale ale preeminenţei dreptului este principiul securităţii raporturilor juridice, care cere printre altele, că atunci cînd instanţele judecătoreşti dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuţie (cazul Brumărescu contra României).

Principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătoreşti cere că nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile şi obligatorii doar cu scopul de a obţine o reexaminare şi o nouă determinare a cauzei.

Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existenţă a două opinii diferite cu privire la aceiaşi chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci cînd este necesară, datorită unor circumstanţe esenţiale şi convingătoare (cazul Roşca contra Moldovei).

În contextul dat, urmează a se preciza că admiterea cererii de revizuire ar contravine și principiului securității raporturilor juridice, care presupune respectul față de principiul lucrului judecat și ar constitui o violare a art.6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Distinct de cele enunțate, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălți va respinge recursul declarat de recursul declarat de avocatul Șișcanu Grigore în interesele recurentului Gurdiș Dmitrii, cu menținerea încheierii Judecătoriei Ungheni din 19.07.2024.

Conform art.428 alin.1 Cod de procedură civilă, decizia instanţei de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămîne irevocabilă din momentul emiterii.

Conducându-se de dispozițiile art.427 lit.a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi ,-

d e c i d e :

Respinge recursul declarat de avocatul Șișcanu Grigore în interesele recurentului Gurdiș Dmitrii.

Menține încheierea Judecătoriei Ungheni din 19.07.2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Fărîmă Maria către Consiliul or.Nisporeni, Primăria Nisporeni, intervenienți accesorii OCT Nisporeni, Artene Zinaida, Beschieru Serghei, Bolocan Lidia, Gurdiș Elena, Beschieru Ion, Beschieru Vasile, Beschieru Mihail privind anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren.

Decizia este irevocabilă de la emitere.

Preşedintele completului, judecător **Elena Grumeza**

Judecători **Natalia Costaș** **Stanislav Grosu**